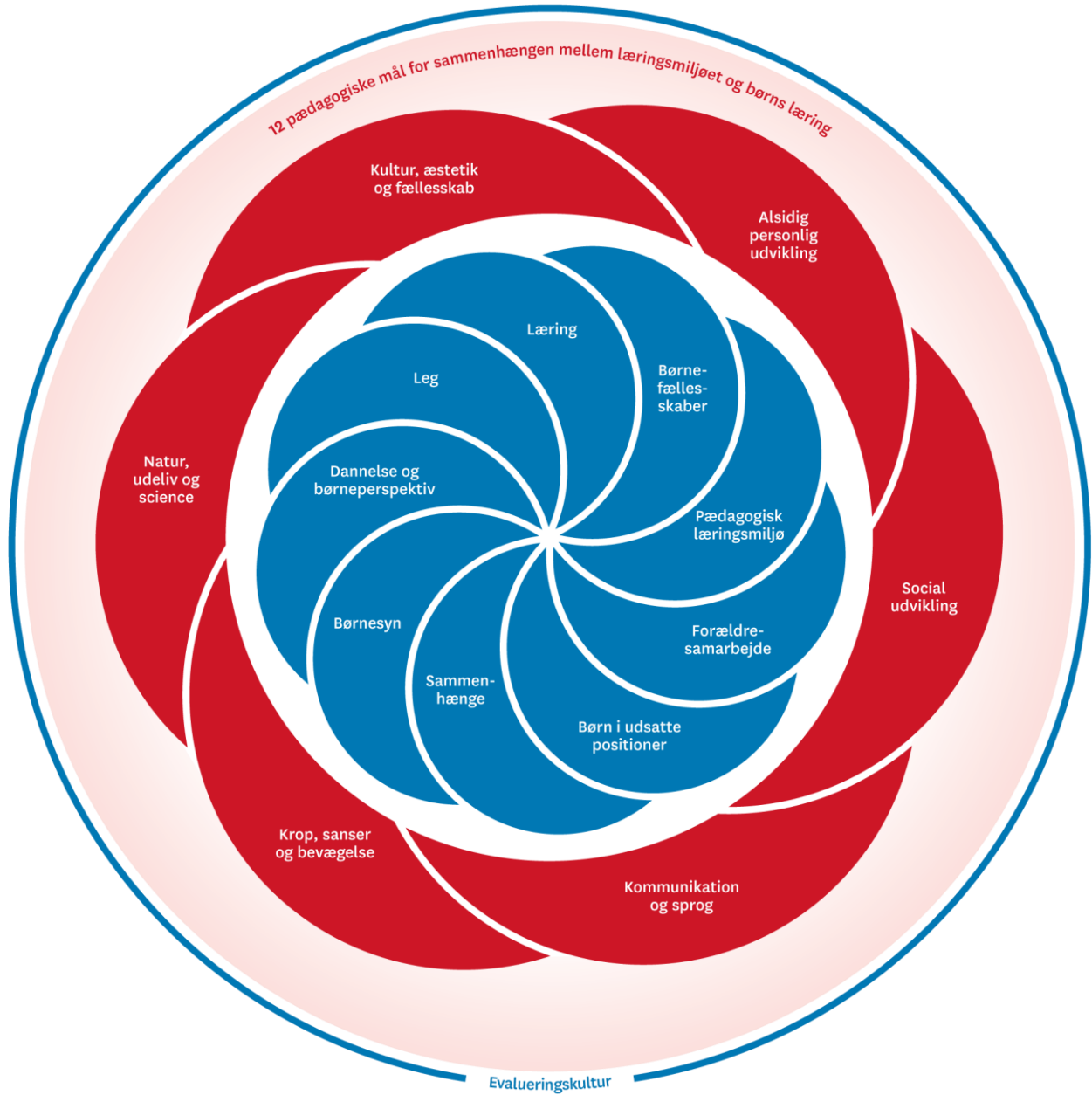

Pædagogisk læreplan for Hyldeblomsten 2020/2021

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan

Hvem er vi?

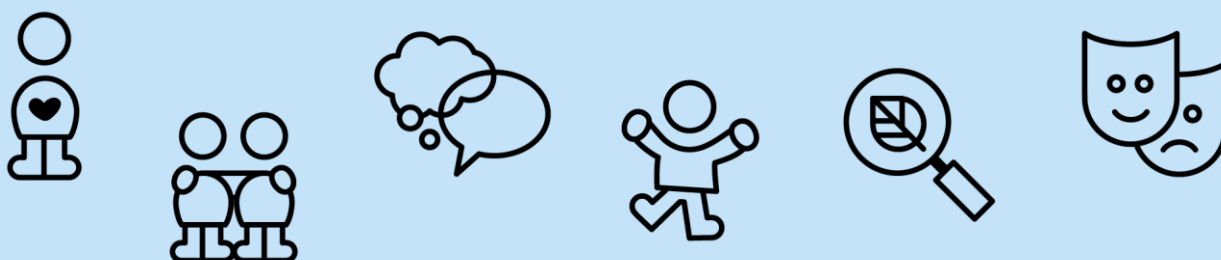
Hyldeblomsten er en 0-6 års institution med to vuggestuegrupper og tre børnehavegrupper fordelt på to huse med en legeplads imellem de to matrikler. Vi vægter, at personalet til stadighed uddanner sig og er nysgerrige på udviklingen indenfor det pædagogiske fag. Vi har en stærk personalegruppe med erfarent veluddannet personale, der sammen med lederen, studerende og nysgerrige medhjælpere, skaber en tryk og solid ramme for nysgerrighed og udvikling.

I Hyldeblomsten har vi valgt at børnegrupperne er aldersintegrerede. De mindste spejler sig i de større børn og lærer af dem, og de største lærer omsorg, empati og hensynsfuldhed i fællesskabet med de mindste. Dette betyder samtidig en hverdagspraksis med differentierede aktiviteter, så både de mindste og de største ses og mødes i præcis det, der er nærmeste udviklingszone (eksempler).

Vi arbejder ud fra den grundlæggende overbevisning, at god pædagogik og en tryk hverdag for børn, personale og forældre, forudsætter, at der er tilstrækkeligt personale til at håndtere opgaverne på en professionel, nærværende og ansvarlig måde.

Vi arbejder med udgangspunkt i en hverdagspraksis der er meningsfuld. Rutiner, struktur og forudsigelighed danner grundlag for det afgørende relationsarbejde. Omsorg, understøttelse af trivsel, nærvær, tillid, anerkendelse, at blive set og forstået er nøglebegreber.

Leg og medbestemmelse, nysgerrighed og at følge barnets spor er en indbygget del af vores hverdagspraksis. Læring er en del af det. Børnenes bidrag er vigtige. Demokrati og medbestemmelse medtænkes og vægtes højt. Medbestemmelse skaber bevidsthed om egen trivsel og udvikling. Dette medfører bevidsthed om eget værd og kompetente børn i den bedste udgave når vi sender dem videre til SFO og skole.

I lyset af den nuværende Coronasituation, skal hele læreplanen læses med det forbehold, at flere af de pædagogiske aktiviteter, aktiviteter på tværs i huset, interventionsmuligheder, brug af kulturelle muligheder og nærområdet, har været -og er stadig, særdeles begrænset af restriktioner og politiske og sundhedsfaglige anbefalinger.

Særligt forældresamarbejdet er udfordret af aflysninger af sociale arrangementer, forældremøder, forældresamtaler og fejring af højtider og mærkedage i fællesskab. Vores forældrebestyrelse arbejder ufortrødent videre på bedste vis, men den daglige kontakt og relation til forældrene, er udfordret af korte afleveringer/afhentninger udendørs og kommunikation som hovedsageligt er flyttet til digitale beskeder og dokumentation gennem Børneintra. Dette anvender vi til gengæld særdeles meget; daglig dokumentation, billeder, informationer og børnenes komme/gå tider, udveksles dagligt. Vi oplever at have en forældregruppe der viser stor opbakning til det arbejde vi gør og de valg vi træffer i dagligdagen, også selvom de i øjeblikket er anderledes end normalen. Vi tilstræber stadig en forudsigelig og tryk hverdag for børnene og et højt informationsniveau i relationen til forældrene så de kan føle sig trygge ved at aflevere deres børn.

Det pædagogiske grundlag og vores menneskesyn er det samme, Corona eller ej, ovenstående bare for at nævne, at den styrkede læreplan er skrevet med udgangspunkt i en hverdag uden Corona.

Da vi stadig ikke ved hvor længe coronarestriktioner kommer til at være en del af vores hverdag, har vi besluttet at gennemføre forældresamtaler med alle forældre i løbet af første kvartal af 2021. Nogle vil blive afholdt virtuelt, andre i tilstødende lokaler i PPR hvor der er mulighed for afspritning og afstand.

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som er kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Elementerne udfoldes i det følgende;

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

I Hyldeblomsten arbejder vi ud fra den grundlæggende overbevisning, at god pædagogik og en tryk hverdag for børn, personale og forældre, forudsætter, at der er personale til at håndtere opgaverne på en professionel, nærværende og ansvarlig måde.

Med den nye styrkede læreplan, har vi fokus på, at barnet har værdi i sig selv. Vi ser efter, hvad børnene er optagede af. Børneperspektivet er afgørende, og fællesskabernes betydning anerkendes. Det gode børneliv er i højsædet, og retten til at være barn prioriteres. Legen ses som omdrejningspunkt for udvikling.

Tilknytningen og relationen er grundlæggende. Vi arbejder med udgangspunkt i relationer. Omsorg, understøttelse af trivsel, nærvær, tillid, anerkendelse, at blive set og forstået er nøglebegreber.

Leg og medbestemmelse, nysgerrighed og at følge barnets spor er en indbygget del af vores hverdagspraksis. Læring er en del af det.

Børnenes bidrag er vigtige. Demokrati og medbestemmelse medtænkes og vægtes højt. I vuggestuen deltager børnene ved de små valg i dagligdagen. For eksempel hvilke dyr der skal synges om i morgensangen, ved at de voksne udvider børnenes sproglige bevidsthed og gentager og udfolder det børnene bidrager med eller signalerer er vigtigt. Hvis der går tur i parken for at samle blade til en aktivitet, søger vi at være omstillingsparate, selvom vi indimellem kommer hjem med meget få blade, men til gengæld har siddet på jorden og kigget på et dyr der fangede børnenes opmærksomhed.

Medbestemmelse skaber bevidsthed om egen læreproces. Børnene har medbestemmelse på et balanceret og tilpasset niveau i forhold til alderstrin og evne. For eksempel deltager børnene i valg af ugerim og ugesang, i valg af den mad de har lyst til at smage på, i vurderingen af, hvilket tøj der er passende at have på inde og ude, at vælge bog der læses til frugt og meget andet. Vi gør os umage med at opfange børnenes spor og forfølge deres interesser, så de også på den måde bliver medbestemmende i de daglige aktiviteter vi tilbyder.

Menneskesynet tager udgangspunkt i, at alle børn er kompetente og selvstændige individer. Ethvert barn gør det bedste de kan indenfor den ramme de har fået og de omstændigheder de har. Forskellighed er en ressource. Det du har og er- har værdi. Inklusion og differentierede fællesskaber er afgørende. Der skal være mulighed for, at alle føler sig som en del af gode og meningsfulde fællesskaber. Vi har en alsidig forståelse af, hvordan man er kompetent. Vi tager afsæt i en grundlæggende målsætning om at udnytte og inspirere alsidigt ud fra teorien om de mange intelligenser. Vi arbejder med den positive diversitet i børnegruppen. Alle skal mødes fordomsfrit, åbent og med nysgerrighed.

Vi tilstræber en anerkendende tilgang til alle møder med børnene og tror på, at denne er afgørende for barnets selvoplevelse. Vi arbejder ud fra et menneskesyn der afspejler, at der altid er en intention og en besked i det barnet gør og viser os. Dette kan for eksempel være om morgenen når barnet skal sige farvel til sine forældre, at vi er opmærksomme på

præcis det barns behov for at blive set og anerkendt i det svære, at sige farvel. Det kan være når et barn er meget ked af det og har brug for trøst, men også når barnet gør uhensigtsmæssige ting som at slå eller bide. Vores perspektiv handler altid om at anerkende barnets perspektiv og intention for dermed at kunne hjælpe til trøst eller nye handlemuligheder i stedet for bebrejdelse og skældud.

Vi ser dannelse som en vigtig del af det pædagogiske arbejde. Hvordan er man et godt menneske? -en god ven? Dannelse handler blandt andet om at lære at begå sig i fællesskaber. At indgå i sociale relationer og at lære værdierne i den demokratiske orden. Herunder at være en del af en kultur og lære om normer og værdier.

Rutiners betydning har en central rolle i tilrettelæggelsen af vores pædagogiske arbejde. Alle børn er aktive medskabere af egen læring og udvikling. Vi har fokus på, at rutiners betydning er stor og bruger rutiner intentionelt i det pædagogiske arbejde. Vi arbejder med en struktureret og forudsigelig hverdag hvor der er mange rutiner. Her kan for eksempel nævnes garderoben, hvor der prioriteres tid til de processer der ligger i at finde sit eget tøj, at øve sig i at tage tøjet af eller på, at hjælpe hinanden og at vente på tur når den voksne har travlt med at hjælpe et andet barn. Skiftetiden/toilettiden som er mange gange om dagen, bliver også vægtet højt. Her er der mulighed for at støtte barnet i egen kropsbevidsthed og mulighed for at øve sig. Samtidig er der her, især i vuggestueregi, mulighed for én til én kontakt, nærvær, omsorg, grin og samtale. Både i børnehave og i vuggestuen arbejdes der med fokus på hygiejne og håndvask. Der ligger kæmpe lærings- og udviklingspotentiale i måltiderne og afviklingen af disse. Hvordan sidder man ved bordet? Bordskik, Hvad spiser vi? Er der nok til alle? Vi deler, sender skåle rundt, smager på maden, taler om smag og udseende, bruger vores sanser sammen. Samtidig inddrager vi kulturelle forskelle, eventuelle intolerancer eller andet som tydeliggør, at vi er forskellige. Det er vigtigt at øve sig, gentagelser giver rum for en erkendelse af, at man kan ændre på noget, blive dygtigere. Vi ser efter, hvor det enkelte barns nærmeste udviklingszone er. Vi opstiller rammerne og giver dermed mulighed for at det enkelte barn kan udvikle sig indenfor en udstykket ramme. Rutiner, hvor børnene kender dagens rytme og finder ro i den, er grundlæggende for trivsel og udvikling. Vi har øje for læringen i rutinerne og giver tid og plads til dem som en integreret del af det pædagogiske arbejde.

Vi anerkender leg som den vigtigste arena for børn. Det føles naturligt for børn at lege og alle har ret til at deltage i legefællesskaber. Vores opgave er at skabe tid og rum for leg. Vi deltager og guider i børnenes leg når der er behov, og hjælper med at invitere og sige fra i disse når det er naturligt. I legen lærer børnene om konfliktløsning og øver sig i de sociale spilleregler. Vi hjælper dem med at opdage, at det giver mening at lytte til hinanden og have gensidig respekt for hinandens perspektiver. Herved lærer man om demokrati, om at gå på kompromis og at acceptere, at man ikke altid vil det samme og at flertallet bestemmer.

I Hyldeblomsten ved vi, at der læres hele dagen; I de daglige rutiner, i den spontane leg og i de planlagte aktiviteter. Vi er bevidste om vores fysiske placering i rummene og hvorledes det påvirker/styrker børnenes leg. Vi gør os umage med at være tydelige voksne, både fysisk, verbalt med ansigtsmimik og gestik.

Læringen tilpasses alderstrin, således at indholdet i vuggestuen og i børnehaven er naturligt differentieret. De store er med til at danne og videregive den gode kultur til de

mindre og fungerer som rollemodeller. Børn medinddrages og har på skift opgaver i løbet dagen. Alle er vigtige og hjælper hinanden.

Vi er opmærksomme på, at vi har børn i udsatte positioner. Der er børn der har brug for ekstra omsorg, måske på grund af specielle udfordringer/særlige behov. Nogle i en kort periode, andre har brug for særlig opmærksomhed og støtte over en længere periode. Den særlige indsats tilpasses den enkelte barn/den enkelte familie så barnets/familiens perspektiv anerkendes og tages alvorligt med henblik på at skabe ro og tryghed og dermed mulighed for at støtte familien i svære perioder. Mere om dette under "Børn i udsatte positioner".

I Hyldeblomsten arbejder vi ud fra den grundlæggende overbevisning, at god pædagogik og en tryk hverdag for børn, personale og forældre, forudsætter, at der er personale til at håndtere opgaverne på en professionel, nærværende og ansvarlig måde. Vi arbejder ud fra et pædagogisk afsæt i, at et godt læringsmiljø kræver et godt fællesskab med gode og trygge relationer.

Med hensyn til læringsmiljøer, er der forskel på vuggestue og børnehave i forhold til, hvordan stuerne er opdelt i zoner. Men udgangspunktet er, at der er læringsmuligheder i alle de sammenhænge og miljøer børnene er i i løbet af dagen- fra de kommer, til de går hjem. I børnehaven, er børnene aldersintegrerede, da vi tro på, at de store er med til at danne og videregive den gode kultur til de mindre, de er rollemodeller. De mindste er samtidig med til at lære de store om at tage hensyn, se andres perspektiv, empati og hjælpsomhed.

De fysiske rammer er en umiddelbar udfordring i forhold til at skabe differentierede læringsrum. Vi har få kvadratmeter indendørs, og bruger derfor også uderummet meget.

Det pædagogiske miljø er rammen for børns læring og trivsel og dermed ikke bare nogle få timer med pædagogiske aktiviteter om formiddagen. Det pædagogiske læringsmiljø er hele rammen for leg og rutinesituationer som bleskift og måltider, vokseninitierede aktiviteter osv. Et læringsmiljø er ikke et fysisk rum, men kan opstå spontant omkring en regnorm.

Et godt og velfungerende læringsmiljø, bygger på didaktik, fælles refleksion og samtale om værdier og om hvad vi prioriterer og har fokus på, at børnene skal kunne få ud af leg, vokseninitierede aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og spontane aktiviteter.

Læringsmiljøet i børnehaven er et centralt sted, hvis man kan forene det individuelle barn og den organiserede pædagogiske læring der foregår i børnehaven.

Læringsmiljøet i Hyldeblomsten, bygger på en opfattelse af, at børnene lærer af at gøre noget sammen med andre børn. Læringsmiljøet handler også om hvordan børnene via forskellige pædagogiske processer lærer at skabe meningsudveksling, og lærer forhandlingsteknikken og dens betydning. Vi arbejder med forskellige sammensatte børnegrupper og differentierede fællesskaber. Fællesskaberne skifter mellem at være børneinitierede eller voksenbestemte, afhængige af konteksten. For eksempel har vi hver onsdag formiddag gruppedag, hvor børnene samles i aldersfællesskaber, så der kan laves målrettede aktiviteter der decideret rettes mod den enkelte aldersgruppe, f.eks. skolegruppen. Denne opdeling anvendes også i 2-3 gruppeuger i løbet af året. Her er der fokus på relationsdannelser på tværs af stuegrupperne og specifikke målrettede aktiviteter. Disse søges understøttet i det daglige.

Hyldeblomstens pædagogiske tilgang til læring, bygger på vigtigheden af rutiner, daglig struktur, genkendelighed og gentagelser. Vi tror på, at man lærer bedst og mest når man

trives og er tryk, og når strukturen i institutionen er forudsigelig. Her skabes rum og friplads i barnet til mulighed for ny udvikling og læring

Vi har fokus på den upåagtede faglighed som vi i flere sammenhænge har arbejdet med at sætte ord på og gøre tydelig for os selv som professionelle. Vi prioriterer tid til forberedelse af gode aktiviteter og læringsrum, velforberedte voksne, skaber succesfulde aktiviteter og ro i daglig praksis-både for børn og voksne.

Vi prioriterer, at der i Hyldeblomsten altid er personale i gang med videreuddannelse. Uddannelse og motiverede medarbejdere i udvikling, er afgørende for den motivation og det engagement der skal til for at opretholde et godt og levende miljø i institutionen. Vi søger at være velreflekterede og dynamiske som professionelle og er bevidste om, at vores praksis i princippet skal kunne "retfærdiggøres" når som helst. (Man skal kunne spørge en pædagog i hvilken som helst situation, hvorfor hun handlede som hun gjorde der, hvilke refleksioner der lå bag)

Organisering, samarbejde og masser af kommunikation er afgørende. Der SKAL altid være voksne, der giver sig tid til at lytte. Det forsøger vi at være opmærksomme på og gøre plads til i dagligdagen, selvom det kan være en udfordring.

Læringsmiljøer er alle steder og vi veksler i vores planlægning mellem vokseninitierede aktiviteter og børneinitierede. Vi gør os umage med at følge barnets spor og tage børneperspektiverne med i planlægningsfasen.

Samarbejde med forældre om børns læring

I Hyldeblomsten prioriterer vi samarbejdet med forældre om børns trivsel og udvikling højt. Dette ses som en fælles opgave mellem personale og forældre. Vi ved, og siger højt, at forældrene altid er eksperter på deres egne børn. De kender dem bedst.

Vi søger at være imødekommende overfor forældrenes perspektiver og udsagn, samtidig med at vi som professionelle hele tiden har øje for den samlede børnegruppe.

Et respektfuldt forhold til forældrene bygger på tillid. Vores daglige arbejde tager udgangspunkt i den erfaring og professionelle viden vi har med respekt for familiens ret til deres barns bedste.

Det pædagogiske afsæt er barnets trivsel, udvikling og lyst til at gå i institution.

God dialog med forældrene skaber tryghed, og tæt samarbejde gør al samtale og dialog nemmere, også en eventuel svær samtale.

Det tætte samarbejde kan netop være med til, at forældrene åbner op for dialog om eventuelle udfordringer i hjemmet, både små og store.

Når der i Hyldeblomsten starter et nyt barn, er udgangspunktet; "Vi tager imod både barn og forældre". Med dette menes, at for at det bliver en god opstart, skal både forældre og barn føle sig trygge. Denne tryghed præger samarbejdet med forældrene. Arbejdet med at skabe denne tryghed sker allerede ved fremvisning af institutionen samt de informationer vi giver forældrene inden institutionsstart via informationsfolder, telefonsamtaler mm.

Vi understreger altid, at det er helt centralt for barnets trivsel og udvikling, at de viser deres barn, at de stoler på de voksne, og at de udstråler at de kan lide at være i huset.

At møde forældrene med klar information, interesse og faglighed, er vores udgangspunkt for det fremtidige samarbejde.

Den daglige dialog/"garderobesnak" er et vigtigt redskab. Ved at have en god daglig kontakt med forældrene, tager vi ansvar for at opbygge den vigtige relation. Der udveksles informationer om praktiske ting, og især i vuggestuen gives små hyggelige fortællinger fra dagen. En god kommunikation kræver forarbejde. Det at man kender hinanden på forhånd, gør det nemmere at tale sammen når der er sværere ting, eller krav der skal stilles.

Vi tilstræber, at forældrene kan bruge os som sparringspartnere når vi taler sammen om en undren eller udfordring i forhold til en specifik ting i barnets hverdag. Vi gør os umage med at være respektfulde overfor hver enkelt familie og forholde os nysgerrigt og anerkendende til netop deres måde at være familie på. Vi søger altid at finde tid til en snak med forældrene, hvis der er brug for dette. Dette gælder både i hverdagen, i den daglige dokumentation, i særlige forløb hvor der er opmærksomhed på specifikke udviklingsområder og i forældrearrangementer og forældremøder.

Vi forsøger at bygge bro mellem hjem og institution, bl.a. via sommerferiemappen, weekendbamsen osv. Det giver mening for barnet at vi gør os umage med at forbinde de to arenaer for børnene, da det er deres virkelighed og vi her skaber en helhed.

Vi tilstræber så meget elektronisk dialog som muligt via Børneintra (snart AULA). Her kan forældrene informere sig når det passer dem og ikke når de skal hente barn og huske at tjekke opslagstavlen. Her noteres også ferie, sygdom osv. Det betyder også, at forældrene kan komme i dialog med os, uden at ringe og forstyrre det pædagogiske arbejde og når det passer ind i forældrenes dagligdag. Vi skriver dagbog, så forældrene hver dag kan se hvad vi laver, og tale med deres børn om det og dermed føle sig inddraget.

Vi har et årligt forældremøde, hvor hver stue holder møde med forældrene. Vi inviterer forældrene til at komme med input eller spørgsmål inden, enten gennem forældrebestyrelsen eller direkte til os. På forældremødet informerer vi om dagligdagen i institutionen/på stuen, og har dialog omkring børnenes læring og udvikling. Til forældremøder prioriterer vi at have punkter og eksempler der informerer om pædagogisk praksis, så forældrene får indblik i deres barns hverdag. Hvad kan dit barn lære i garderoben? Hvornår er det rette tidspunkt at stå fast på, at barnet selv skal tage jakke og støvler på, og hvornår er det vigtigere med et ekstra kram og en hjælpende hånd? Forældrene tilbydes en opfølgningssamtale efter ca. 3 mdr. Derudover tilbydes en årlig forældresamtale, hvor fokus er på barnets udvikling og trivsel. Forældrene har altid mulighed for at få en samtale hvis de har behov for det.

Vi tager udgangspunkt i den enkelte families behov og skaber rammerne derefter. Et møde formes efter, hvordan forældrene er, hvad der skal tales om, samt hvad målet med samtalen er. Skal der bruges tolk? Skal leder med? osv.

Vi bruger de sociale arrangementer til at komme tættere på familien. Denne relation bruger vi i dialogen. Jo mere nærværende vi er, jo mere inviteres forældrene til at være åbne om stort og småt.

Vi har forældrearrangementer fordelt ud over året og prioriterer disse højt. Ved vores arrangementer bliver forældrene lukket ind i børnenes hverdag i institutionen og dette er gavnligt for samarbejdet med forældrene. Samtidig er det en mulighed for at prioritere vores traditioner sammen. Forældrene mødes på tværs og har tid og mulighed for at tale med hinanden. Også bedsteforældrene inviteres en gang om året.

I Hyldeblomsten har vi forældre, der er aktive i at skabe dialog som er brugbar og udviklende.

Vores udgangspunkt er, at forældrene er gode og ressourcestærke og aktive medspillere, der støtter op om de tiltag vi laver i institutionen.

Vi har en aktiv og engageret forældrebestyrelse som inkluderes, involveres og høres.

Børn i udsatte positioner

Børn kan være i udsatte positioner af mange årsager. Som udgangspunkt lægger vi til grund for arbejdet med børn i udsatte positioner, at familien, de sociale fællesskaber i daginstitutionen og relationen til os som professionelle, alle er områder der skal arbejdes med for at optimere eller ændre på et barns udsatte position.

Vi arbejder med børn i udsatte positioner både internt i institutionen, med familien -og i et tværprofessionelt samarbejde med psykolog, tale-høre-pædagog, sundhedsplejerske og fysioterapeut.

Det er afgørende for børns trivsel, udvikling og læring, at alle børn -og deres forældre, mødes med positive forventninger. Også børn i udsatte positioner skal være en betydningsfuld del af fællesskabet ligesom deres forældre skal føle sig set og anerkendt som værdifulde. Vi gør os umage med, at relationen til familien er baseret på tillid og tryghed. Vi tror på, at børn i udsatte positioner har brug for, at der arbejdes systemisk; alt hvad der påvirker barnet, påvirker helheden, og alt der påvirker helheden, påvirker barnet.

Kvaliteten af interaktionerne mellem barn og voksen er særligt betydningsfuld for et barn i en udsat position og de professionelle har et skærpet ansvar for at støtte børn og familier med særlige udfordringer og dermed sikre, at barnet føler sig set og anerkendt af de voksne. Derfor har vi særligt fokus på, at børn i udsatte positioner er "godt dækket ind" i forhold til tætte og betydningsfulde relationer til de voksne. Dette sikrer vi os bl.a. Ved systematisk anvendelse af relationsskemaer som synliggør, hvilke børn der har brug for ekstra professionel opmærksomhed i en kortere eller længere periode.

I daglig praksis, arbejder vi med differentierede fællesskaber hvor det giver mening. Dette gælder både voksenbestemte fællesskaber og mulighed for, at børnene kan etablere sig i mindre grupper om en leg eller aktivitet. De voksenstyrede fællesskaber er tilrettelagt ud fra et fokus på de enkelte børns udvikling og kan være sammensat for at understøtte bestemte relationsdannelser, for at inspirere til særlig interesse eller nysgerrighed eller for at skærme enkelte børn for den forstyrrelse der ofte er i de store fællesskaber.

Vi arbejder med børnene i mindre grupper når vi har mulighed for det. Her søger vi at tilgodese børn i udsatte positioner. Her er der bedre tid til det enkelte barn. Et lidt stille barn får måske mere mod og lyst til at tage ordet i en lille gruppe, fremfor i det store fællesskab. Vi har som voksne mulighed for at sammensætte fællesskaberne efter behov. Hvis vi f.eks. vil styrke et barns legerelation eller position i gruppen, sammensætter vi gruppen/fællesskabet således at barnet får mulighed for, virkelig at 'shine' - at vise sine styrker. Vi følger barnets spor og leder efter specifikke ting de er gode til og kan få lov til at vise frem for de andre. Vi bruger positionering og status i gruppen aktivt, for at fællesskabet skal få øje på det der er særligt.

Vi giver mulighed for, at de andre børn får åbnet deres øjne for pågældende barn/børn. Et 'stærkt' (ressourcestærkt) barn kan også hjælpe til med, at et udsat barn bliver 'set' af de

øvrige børn. Dette skaber yderligere mulighed for fordybelse og for at børn får øjnene op for styrker, interesser og ressourcer hos hinanden som de ellers ikke ville have set.

Gruppens ressourcer bruges aktivt til i fællesskab at løse en opgave, etablere en leg, eller udfordre hinanden. Vores udgangspunkt er, at alle børn bidrager forskelligt til fællesskaber og inspirerer, guider -og at alle børns bidrag er værdifuldt. Det er vores opgave at være mediatorer og hjælpe børnene til at se hvad de kan bruge hinanden til, uanset forudsætninger.

Vi har etablerede pædagogiske rum hvor vi som personale reflekterer sammen og på tværs af grupper. Pædagogfagligt møde, stuemøder, supervision og pædagogisk weekend bruges bl.a. til perspektivering af enkelte problemstillinger omkring en udsat familie, f.eks. ved hjælp af observationer, fortællinger, faglig sparring, refleksioner, relationscirklen, relationsskemaet, SMTTE-modellen, eller LP-modellen. Vi bruger vores inklusionspædagog som sparringspartner. Dette betyder, at video og observationer over praksis, kommer til at fungere som et ekstra sæt øjne, der giver os mulighed for at se både børnene lidt fra 'oven', men også egen pædagogisk praksis: gør vi nu det, vi tror vi gør? Dette materiale bruges til videre faglig sparring og refleksion over praksis.

Rigtig mange børn og familier er i perioder af deres liv i udsatte positioner. Vi gør os umage med at være tilgængelige for familierne når de har brug for os. At vise familierne tillid og interesse når der er ting der undrer eller bekymrer os, og dermed i fællesskab skabe de bedste forudsætninger for barnets trivsel og udvikling.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Fra september til april etableres en "skolegruppe" for de ældste børn i børnehaven -dem der skal starte i skole næste gang.

Skolegruppen samles en dag om ugen samt to hele uger, (forår og efterår). Derudover samles skolegruppen ved særlige aktiviteter eller arrangementer på skolerne, f.eks. skolebesøg, og på tværs af institutioner i kommunen når der er særlige begivenheder.

Skolegruppen har to faste pædagoger og en medhjælper tilknyttet. Det betyder, at skolegruppens arbejde er præget af en fast struktur og kontinuitet. På denne måde opretholdes et indhold i skolegruppens aktiviteter som er målrettet skolestart og som er udarbejdet med fokus på, at vi 1. maj afleverer en skolegruppe, som er klar til nye udfordringer og klædt på til at starte i SFO og skole så stærke og kompetente som muligt. Herudover ser vi arbejdet i skolegruppen som en dannelsesproces som også handler om at blive den bedste udgave af sig selv, og så stærk og parat som muligt til de udfordringer og muligheder man møder i livet.

Efterårsgruppeugen foregår på Kildegården hvor hovedfokuset er på at indgå i nye fællesskaber, lave relationer på tværs, samarbejdsøvelser og lege samt på natur og udeliv.

I forårets gruppeuge samles vi om eventyr. Hvis skolegruppen er motiverede for det, laver vi i fællesskab en teaterforestilling bygget op omkring et eventyr. Her har børnene mulighed for at vælge en opgave/rolle, der passer til deres lyst til at være på eller ej. Vi arbejder kreativt og med kroppen, med fokus på mod, sjov og nysgerrighed. Vi har her øget fokus på koncentration, samarbejde, at hjælpe hinanden, vente på hinanden, at lytte og modtage beskeder samt at turde... Teaterugen afsluttes med en forestilling som opføres for resten af institutionen og forældrene hvis børnene har lyst til det. Herved lærer børnene om oplevelse og erfaringsdannelse.

Vi arbejder i skolegruppen med fællesskaber der motiverer til nye udfordringer, nysgerrighed, fordybelse, koncentration, vedholdenhed og modighed. Vi arbejder ud fra vores pædagogiske grundtanke, at det er når man er tryk og har det godt, at man lærer bedst. Derfor er det sociale og den personlige udvikling i fokus. Vi søger at booste skolegruppens selvtillid og selvsikkerhed så de bliver modige og nysgerrige. Vi øver det, selv at mærke efter. Hvad synes jeg egentlig? Hvad har jeg lyst til? Kan jeg lide det her? Fryser jeg? Er jeg mere sulten? Vi anerkender barnets egen følelse og perspektiv og leger med at lære at tage ansvar for sig selv og øve sig i at spørge en kammerat hvis man er i tvivl, eller har brug for hjælp. Mestring skaber selvbevidste og kompetente børn.

Der sker et væsentlig udviklingsmæssigt ryk mens man går i skolegruppen og vi er blandt andet optagede af, at børnene opdager, at der er andre børn end dem selv. At der er andre børn der gerne vil ses, gerne vil høres, og som kan bidrage med noget vigtigt til fællesskabet. Processen hvor man opdager, at man kan bruge andres ressourcer og kompetencer til noget vigtigt hvis man selv træder lidt til side, er en del af arbejdet i skolegruppen. Vi arbejder med ordet "opmærksomhed" og leger med, hvordan man aktivt flytter fokus til den voksne og er stille, når dette ord bruges. Vi arbejder med at spørge sine

kammerater hvis der er en besked man ikke har hørt, så man også øver sig i, ikke at have brug for en voksen hele tiden. Tanken er, at man efterhånden lærer, hvornår det er særligt vigtigt helt automatisk at koncentrere sin opmærksomhed.

Vi arbejder med både voksen og børneinitierede fællesskaber. Vi sætter børnene sammen i gå-makkere, arbejdsgrupper osv., så børnene også er sammen med dem de skal gå i skole med, på tværs af stuerne.

Alle skolebørn laver et kompetenceportræt. Kompetenceportrættet er en øvelse i at se andres ressourcer og stærke sider og italesætte den. Portrætte hænges synligt i institutionen så vi har mulighed for at tilføje nye kompetencer når de kommer til og så forældrene har mulighed for at se dem og tale med barnet om dem. Kompetenceportrættet kommer med børnene hjem når de stopper

I skolegruppen arbejder vi med begyndende kendskab til bogstaver, tal, mønstre, former osv. Vi leger med bogstaver og matematik omkring os og sproglig opmærksomhed og matematisk bevidsthed introduceres på en legende måde i de aktiviteter vi laver. Vi leger skole og laver "skoleopgaver". Kan man skrive sit navn, genkende bogstaver og tal, tegne indenfor stregerne, ved man hvem man er, hvor man bor, sin fødselsdag osv.

Vores institution er fysisk placeret midt i Herlev og vi leverer derfor børn til minimum 3 forskellige lokale skoler, udover privatskolerne. Vi prioriterer i foråret at besøge alle skoler i Herlev kommune sammen med børnene, minimum én gang og gerne to. Nogle af turene er for alle skolebørn, på andre deltager kun de børn der skal gå på den givne skole og eventuelt en kammerat. Dette skaber sammenhæng for barnet, vi taler om det at starte i skole og børnene får mulighed for at vise deres kammerater deres skole.

Skolerne inviterer os til at deltage i et brobygningsforløb hvor man også møder skolebørn fra de andre daginstitutioner i Herlev. Disse forsøger vi at deltage i så vidt muligt.

Når skolegruppen opstarter i september, inviteres alle skolebørnsforældre til forældremøde med fokus på skolegruppens indhold, skoleparathed og samarbejde omkring, at deres børn bliver så gode udgaver af sig selv som muligt inden de starter i skole det følgende år. Her taler vi med forældrene om de ressourcer og kompetencer som børnene har brug for når de starter i skole, og vi taler om, hvilke kompetencer vi arbejder med i børnehaven og hvilke de skal have fokus på derhjemme. Samtidig etablerer vi en fælles liste over skolegruppens børn, så forældrene kan se hvilke børn fra de andre stuer der skal gå i samme skole som deres barn, og dermed får mulighed for at lave legeaftaler hjemme og tale med hinanden i forældregruppen.

Vi afholder forældresamtaler med skolebørnsforældrene i marts måned. Her taler vi med forældrene om deres barns skoleparathed og eventuelle områder hvor barnet har brug for lidt ekstra fokus inden SFO og skolestart.

Vi gør os umage med at dokumentere arbejdet i skolegruppen og dele ansvaret for skoleparatheden med forældrene. Vi skriver informationsbreve til forældrene både forår og efterår så de kan følge med i vores planer for indholdet. Vi dokumenterer løbende skolegruppens arbejde på Børneintra og opfordrer forældrene til at holde sig opdaterede og læse om aktiviteterne og se billeder for herigennem at kunne understøtte det arbejde der foregår i skolegruppen og tale med deres børn om det.

Er der i daginstitutionen etableret særlige indsatser omkring barnet, iværksættes et overleveringsmøde mellem os, SFO/skole og os, med fokus på at give viden og gode erfaringer videre til indskolingen.

Vi har planer om, med den nye skolegruppe, at arbejde med børneinterview for at blive klogere på, hvad børnene egentlig forventer sig af det at starte i skole. Er der noget de er bekymrede for? Hvad glæder de sig til? Hvad forestiller de sig, at de skal i skolen? Hvad er det at gå i skole?

Afslutningen på tiden i børnehaven er det første store skift for de fleste af børnene når de stopper i børnehaven for at starte et nyt kapitel i SFO og skole. Det er vigtigt for os at markere dette og vi gør os umage med at gøre det særligt for både skolebørn, deres forældre og ikke mindst for deres kammerater tilbage i børnehaven. Vi holder afslutningsfest med leg, dans og mad og inviterer til forældrekafe på barnets allersidste dag i institutionen

Inddragelse af lokalsamfundet

Hyldeblomsten er en institution, der ligger centralt placeret i Herlev kommune. Vi har gode muligheder for ture i den omliggende natur – det være sig den nærliggende park med udfordringer for motorikken, eller den tætliggende sø med mulighed for nærstudier af småkravl. Boligselskabernes legepladser samt andre små oaser i bylivet gør, at der er en stor mangfoldighed at vælge imellem helt lokalt. Hvis vi vil lidt længere væk, går bussen lige til den nærliggende skov.

Vi har et godt samarbejde med Kommunens naturcenter Kildegården. Her er ansat en naturvejleder, der kan tilbyde forløb for vores børn alt efter vores ønsker og interesse. Kildegården har samtidig faciliteter specielt for børnehavebørn, hvor institutionerne i Herlev på skift har planlagt tid til at kunne fordybe sig i naturen og naturoplevelser. Ud over vores to faste uger om året, og planlagte forløb med naturvejleder, er der altid mulighed for at komme forbi og hilse på dyrene eller besøge træbanken. Den ene faste uge på Kildegården bruger vi som opstart for de kommende skolebørn fra vores tre børnehavegrupper.

Hver jul er vi til børnejulegudstjeneste i den nærliggende kirke, hvor vi hører eller ser juleevangeliet – alt efter præstens beslutning. Vi har i fællesskab med kirken aftalt hvilke sange/salmer vi gerne vil synge, så vi kan øve os inden vi skal synge sammen med kirkens orgel.

Børnehavegrupperne har igennem flere år haft et ”jord til bord” projekt med en næsten nabo til institutionen. Naboen er biolog og har en stor urtehave, som vi får lov at plante/så og følge med i. Vi ”betaler” i naturalier ved mælkebøtteindsamling! Det at have en uddannet biolog ved sin side gør, at både børn og voksne får udvidet kendskabet til hvordan naturen hænger sammen og dermed bliver en del af vores læringsmiljø.

Den lokale kulturinstitution Gammelgård inviterer ind imellem til forløb for børn i Herlev. Vi har her mulighed for at deltage i de udbudte kurser/tiltag, men kan også vælge at se på kunsten inde og ude og benytte os af de opstillede musikinstrumenter.

Herlev har et rigt foreningsliv og mange sportsfaciliteter. Vi har mulighed for at låne lokaler i hallerne og benytte de redskaber der er og dem, som vi selv tager med. På institutionernes initiativ er der i en årrække blevet arrangeret fodboldturneringer, hvor børnene institutionerne kæmper mod hinanden. En af de lokale klubber har efterfølgende taget initiativet op, så turneringerne nu kan foregå i ”professionelle” rammer med trænere og dommere.

I det helt tætte nærmiljø hilser vi gerne på skraldemanden og følger hvordan skraldet bliver bortskaffet og bliver rigtig glade når han giver et trut i hornet, når han kører igen. Vi får hvert år besøg af julemanden, som er en bedsteforælder til huset. Han er både skræmmende og interessant og danner baggrund for gode snakke om det at tro på julemanden.

Medborgerhuset i Herlev tilbyder ofte teaterforestillinger målrettet vores børnegrupper. Vi siger ja tak hver gang og har via samarbejdet med medborgerhusets leder, også indflydelse på hvilke forestillinger der købes hjem til Herlev. For det meste bliver det til både en teaterforestilling og udflugt med madpakke, som nydes

i kælderen før eller efter forestillingen. Her er der rum for at møde andre institutioner og mærke at vi er en del af et større fællesskab og en kommune.

Når børnene har fødselsdag, hænder det, at vi som en gruppe bliver inviteret hjem til fødselaren. Det betyder, at man som barn kommer til at opleve hvordan andre familier eller kulturer bor og hvordan man kan holde fødselsdag på forskellige måder. Dertil kommer, at der bliver grobund for at udvikle venskaber blandt børnene, når man lærer hinandens baggrund bedre at kende.

Inden et barn starter i Hyldeblomsten har vi et forudgående samarbejde med Dagplejen for at overgangen fra dagleje til institution kan blive så god som muligt for både barn, familie og institution.

Samarbejdet med de omkringliggende skoler foregår dels på kommunalt plan og dels i vores eget regi, hvor vi brobygger med alle skolerne i Herlev. Vi har ofte mange børn til privatskoler, som vi også har samarbejde med. De kommende skolebørn samles en gang ugentlig og arbejder med at gøre sig klar til skolen og livet. Gruppen besøger de enkelte skoler og børnene ser derfor også hinandens skoler og får indsigt at der er flere slags skoler både her i byen og i de nærliggende kommuner.

Herlev har flere biblioteker og vi har mulighed for at besøge dem og få inspiration til nye bøger og vi også kan bestille bøger til låns i en periode.

Alt i alt er vi som institution omgivet af en mangfoldighed af muligheder

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

I Hyldeblomsten vil vi gerne videreformidle budskabet om, at der er en stor diversitet inden for kulturelle fællesskaber og en stor mangfoldighed i forhold til forståelses- og fortolkningsmuligheder.

Vi er bevidste om, at vi som de voksne er rollemodeller for børnene i alle situationer og derfor skal have vores opmærksomhed på vores formidling som voksne. Der er forskellige kulturer, forskellige måder at opfatte og udleve kulturer på og ingen er mere rigtige end en andre. Det er op til den enkelte at vælge sin kultur. Ordentlighed er en grundsten for forståelse og indsigt i andres kulturer, deres traditioner, sprog, mad mm.

Det er i dagligdagen at børnene tilegner sig viden gennem de rutiner og de rammer, som vi som kulturbærere stiller til rådighed. Det er os, der skal sørge for at børnene med åbent sind kan møde forskellige kulturer, forskellige sprog, forskellige fællesskaber og forskellige tilgange til livet. Det er i hverdagens aktiviteter at man som barn kan være nysgerrig og få svar på sine spørgsmål og blive inspireret til at søge ny viden.

Vi prøver så vidt muligt at følge barnets spor, at forfølge hvad barnet interesserer sig for. Vi griber det der kommer, og fylder yderligere på ud fra hvor barnet er. Vi fortæller om andre måder at gøre tingene på, for eksempel andre kulturer, forskellige religioner og andre traditioner, at nogle ikke holder jul men Eid og håber på at vi er med til at barnet får en forståelse for andre.

Vi har i Hyldeblomsten mange traditioner som vi søger at fastholde og udvide i overensstemmelse med samfundets tendenser. Det er gennem kendskab til såvel de danske som de udenlandske traditioner at børnene lærer om de værdier og den verden de agerer i. Vi går i kirke til jul, vi holder Sct. Hansfest, bruger det lokale medborgerhus når de inviterer til teaterforestillinger mm. Herigennem få barnet indsigt i den store mangfoldighed som verden består af.

Vi tilbyder en struktureret hverdag med faste rutiner som giver børnene en forudsigelighed og tryghed, der gør at de tør være nysgerrige, udvikle sig og lære. Der er tryghed i kultur og tryghed i genkendelighed. At barnet kan mærke at de voksne har styr på det, og børnene derfor kan hvile i sig selv og kan springe ud på nyt ukendt terræn og derigennem danne deres egen forestilling om tilværelsen. Morgensamlinger er et godt eksempel på arbejdet med både kultur, æstetik og fællesskab.

Vi lægger vægt på både fælles aktiviteter for hele huset og for de enkelte grupper. De mere nære aktiviteter som maling, tegning og andre kreative processer foregår mest i de enkelte grupper, hvor vi stiler mod at have et læringsmiljø som tilgodeser og understøtter barnets skabertrang. Udeleg og fredagssang foregår i det store fællesskab, hvor alle kan være med, udtrykke deres bevægelses-/sangglæde og danne venskaber på tværs af grupperne og danne nye sociale relationer.

Vi vægter at arbejde i små grupper/differentierede fællesskaber så snart det kan lade sig gøre. Her er der mere plads til udfoldelse for den enkelte og barnet bliver ikke væk i

mængden. Det er her sproget kan udvikles, det er her der er dialog og samtaler, dialogisk læsning og her man kan fordybe sig i et emne.

Ved frokosten hver dag er både sprog og kultur en stor del af oplevelsen, udover hvordan maden ser ud, dufter og smager. De enkelte elementer skal kunne skilles fra hinanden, duft og farver spiller ind på hvordan måltidet præsenterer sig. Vi vægter at sidde sammen i fællesskabet når vi spiser og at have tid til at hjælpe hinanden. Der afprøves "madmod", smages på uprøvede madvarer og her er masser af sansemæssige oplevelser/udfordringer. Her tales også om det at nogen har andre spisevaner, har allergi eller har en tro, der gør at nogle madvarer fravælges.

Alle disse input, fællesskaber, relationer, sammenhænge og læringsmiljøer danner grundlaget for de normer og værdier, som vi som Hyldeblomsten gerne vil formidle til vores børn.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Det er en grundtanke i Hyldeblomsten, at børn udvikler sig og lærer bedst, når de trives og er trygge. Derfor er udgangspunktet for et velfungerende læringsmiljø, at der er et velfungerende trivselsmiljø. Trivsel er afhængig af flere faktorer (som beskrevet i nærværende læreplaner).

I sammenhæng med barnets alsidige personlige udvikling er fællesskaberne og relationer børn imellem- og mellem børn og voksne, afgørende. Vores pædagogiske miljø er båret af omsorg og nærvær, anerkendelse og løbende faglig udvikling i personalegruppen.

Vi arbejder med, at børnene lærer at udtrykke sig respektfuldt til og om hinanden, at kommunikation betaler sig, at anerkende og at respektere egne og andres grænser, for herigennem at opleve sig som værende betydningsfulde og medskabende i eget liv. Herigennem oparbejdes selvtillid og selvværd. Vi arbejder målrettet med det at være modig, for herigennem at afprøve nysgerrighed og egne grænser. Dette gælder både i forhold til nye lege, nye venskaber, ny mad og nye sammenhænge. Vi leder hele tiden efter barnets perspektiv på verden og søger at møde og udfordre barnet passende i forhold til dette. Dette skaber spirende bevidsthed om mulighed for at navigere i eget liv og deltagelse i demokratiske processer hvor man har medindflydelse og mulighed for at vælge til og fra.

Vi har fokus på at personlig udvikling sker i sociale fællesskaber, og søger at understøtte barnets oplevelse af at være værdifuld og kunne tilføre fællesskaber mening. Vi arbejder målrettet med differentierede fællesskaber som sammensættes både med pædagogisk perspektiv, og ud fra børnenes frie valg. Dette understøtter børnenes egen erfaring med at opdage, at man har brug for hinanden, må hjælpe hinanden, give plads til andre og

vente på hinanden. Samtidig udvikles egen identitet og fornemmelsen for egne behov og grænser.

Det er afgørende, at ovennævnte er processer der er afhængige af godt forældresamarbejde. Derfor søger vi et tæt og trygt forældresamarbejde, der bygger på respekt og imødekommenhed. Vi søger altid at finde tid til en snak med forældrene, hvis der er brug for dette. Dette gælder både i hverdagen, i den daglige dokumentation, i særlige forløb hvor der er opmærksomhed på specifikke udviklingsområder og i forældrearrangementer og forældremøder.

Det pædagogiske læringsmiljø i Hyldeblomsten søges tilrettelagt så det understøtter, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Det pædagogiske miljø er præget af omsorg, tryghed, anerkendelse og nysgerrighed, så alle børn udvikler selvværd, nysgerrighed, gåpåmod, initiativ og kompetencer til at deltage i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, koncentration og prioritering. Her udvikles kognitive evner, egen erfaringsverden, livsduelighed og lyst og evne til at mestre nye udfordringer.

Social udvikling

Vi har et stort fokus på børnenes sociale udvikling og ser det, som et af de temaer, der er til stede i alt hvad vi gør i løbet af dagen. Vi arbejder med fællesskabet, hvor vi alle er en del af Hyldeblomsten - lige meget om man er vuggestuebarn, børnehavebarn eller voksen. Det er i dette fællesskab, hvor hele den sociale udvikling foregår. Her ses forskellighed som en ressource, der bidrager til den demokratiske dannelse og vi arbejder med at støtte deltagelsen i de sociale fællesskaber, så alle børn har en plads. Vi har fokus på venskaber med den respekt, rummelighed og empati som der skal til for at være en god ven. En vigtig del af legekulturen, der udvikles gennem hele institutionstiden.

Vores vigtigste samarbejdspartner om barnets social udvikling er forældrene. Vi fortæller gensidigt om oplevelser og erfaringer der har betydning for barnets trivsel.

Læringsmiljø 0-2 år

Vi støtter barnet ved at være nærværende og anerkendende og være opmærksomme på behov. Der bruges meget tid på gulvet, hvor barnet støttes i legen, på at lære empati, respekt og konfliktløsning.

Vores fokus ved legen er at vi voksne er bevidste, om vi er foran, ved siden af, eller bagved i legen. Alt efter hvor meget guidning barnet har behov for. Vi arbejder med at kunne mærke sig selv og tyde de andre: "Hvordan er ansigtsudtryk, siges der nej? Er den anden glad eller sur?"

Vi understøtter engagement og medindflydelse i deltagelse ved eksempelvis morgensang, hvor alle kan vælge sange eller når der skal vælges pålæg til rugbrødet. Der øves at vente på tur ved eksempelvis håndvasken, måltiderne samt i garderoben. Den voksne er guidende og der er fokus på relationen mellem barn-voksen men også børnene imellem, hvor der dannes venskaber.

Læringsmiljø 3-6 år

Vi arbejder med fokus på medbestemmelse/ejerskab og ansvar for gruppen. Barnet skal lære at forstå andres følelser samt at de er en del af en børnegruppe med forskellig baggrund og kultur. Man øver sig i empati, i at aflæse sine kammeraters signaler og respektere egne og andres grænser.

Vi arbejder både på tværs af aldersgrupper, i samme aldersgruppe, hele gruppen samt i differentierede fællesskaber.

Vi skaber relationer gennem legen og den fri leg prioriteres, hvor barnet arbejder med alle input i legen og omsætter input til eget liv og læring. I relationerne og venskaberne læres empati, at mærke egne følelser samt sætte sig ind i andres. Der læres at forhandle, indgå kompromis og løse konflikter.

Vores daglige rutiner er arena for selvhjulpethed, hvor vores positive forventninger til barnet gør at der vokses med opgaven.

Kommunikation og sprog

Sproget udvikles i fællesskaber og i relationer mennesker imellem. Vi arbejder med at læringsmiljøet i Hyldeblomsten understøtter børns kommunikative evner og at der er plads til alle former for kommunikation og sprog.

Sprogstimulering er gennemgående i barnets hverdag. Vi er bevidste om at kommunikere med hele vores krop og bruger gestik, mimik og leg med ord og lyde gennem hele dagen. Vi søger at læse barnets hensigt og perspektiv, uanset evnen til sprogligt at kunne formulere dette. Vi arbejder dagligt med sang, rim og remser for derigennem at skabe større sproglig opmærksomhed og bevidsthed om nuancer og mærkelige nye ord.

Vi arbejder med en anerkendende tilgang til børnene, også i måden vi kommunikerer på. Vores udgangspunkt er, at barnets perspektiv skal høres og er meningsfuldt. Dette ligger også til grund for de samtaler vi har med børnene gennem dagen. Vi arbejder systematisk med dialogisk læsning i små grupper sammensat med fokus på præcis det niveau hvor børnenes nærmeste udviklingszone ligger.

Vi er opmærksomme på, at vi er rollemodeller for børnene, og at vores måde at kommunikere på derfor har betydning. Vi søger at finde en balance mellem at bruge børnenes hverdagsprog og samtidig tilbyde og præsentere krøller og udfordringer i sproget som kan udvikle og nuancere deres sætninger, ordforråd og sproglige kompetencer.

Legen er et centralt område for udvikling og afprøvning af sproget. Børnene leger, fjoller og udvikler deres sprog i samspil med deres kammerater. Det er derfor en vigtig pædagogisk opgave at undersøge og understøtte barnets mulighed for at udtrykke sig og være deltager i de fællesskaber der opstår hvor den verbale kompetence har afgørende betydning for muligheden for deltagelse. Det er f.eks. vigtigt at kende sine egne grænser og kunne sige til og fra i forhold til hvad der føles rigtigt. Men også evnen til at kunne aflæse andres signaler og kommunikation og dermed respektere hinanden er afgørende at lære.

Vores læringsmiljø i Hyldeblomsten tilstræber at understøtte børns nysgerrighed på sprog. Vi synger hver dag, vi rimer og remser, vi fortæller historier og vi læser højt. Vi fortæller og lytter på skift. Vi viser børnene, at det giver mening at tale om tingene, at fortælle hvad man tænker -og at insistere på at blive hørt. Vi bruger gentagelse som didaktisk redskab for at børnene hører det udtalte sprog og deres egen kommunikation

gentaget. Sproget er tydeligt i institutionen og man bliver visuelt præsenteret for bogstaver, billeder og tal i rummene i institutionen. Vi har altid bøger i børnehøjde, både i vuggestue og i børnehave, og der er altid adgang til tegne og skriveredskaber.

Børns oplevelser er omdrejningspunkt for samtaler med børnene der øver sig i at sætte ord på egen verden, behov, oplevelser, tanker og undringer. Dette gør vi i daglig samtale med børnene, og i planlagte pædagogiske aktiviteter som sommerferiemappen, weekendbamsen, samlingen og morgensang.

Vi har I Hyldeblomsten en uddannet sprogpædagog som sprogscreener børnene når de er 3 og 5 år. Derudover er hun tilgængelig for det resterende personales spørgsmål og behov for ideer til sprogstimulerende aktiviteter.

Krop, sanser og bevægelse

Vi arbejder ud fra, at leg og bevægelse er vejen til barnets udvikling og læring, og vi ønsker at give barnet en bevægelsesglæde, samt at han/hun bliver fortrolige med kroppen. Det giver tryghed og selvtillid at kende sin egen krops formåen. Får man ikke som barn opbygget en god motorik, kan det være svært at indhente som voksen. I løbet af dagen, er bevægelse en integreret del, således at krop og bevægelse både trænes og udvikles i de daglige rutiner samt gennem legen. Jo mere styr barnet har på egen krop, jo nemmere er det at aflæse og forstå andres gestik, mimik og kropslige udtryk, som er vigtig i relationen til andre.

Vi har aldersdifferentieret legepladser, således at vuggestuebørnene kan udforske i deres tempo og niveau, hvor børnehavebørnene kan give den gas på deres legeplads, uden at skulle passe på kravlende børn. Med opdeltede legepladser skabes der mulighed for risikoorienteret leg, hvor det passer til aldersgruppen, jvf. tidligere beskrevet om modighed.

Læringsmiljø 0-2 år:

Børn er meget kropslige og har oftest en naturlig trang til at bevæge sig. Vi giver plads og mulighed for god træning af grovmotorikken på legepladsen, hvor der kræves, løbes, hoppes og cykles. Vi eksperimenterer med aktiviteter på forskelligt underlag:

Blødt/hårdt/vådt/lige/ujævnt.

Indendørs bruges puderummet, hvor der hoppes, danses og laves kolbøtter. Vi giver barnet mulighed for at styrke finmotorik for eksempel ved, at der laves puslespil, tegnes og bygges duplo. Børnene hjælper med at smøre mad, bruge bestik mm.

Vi arbejder med alle sanserne i løbet af dagen. Sanserne trænes når der leges i sandkassen, når der gynes, der kræves på græs, leges med vand, smager forskellig mad, hører lugter og føler, i lege og aktiviteter. Vi laver sansebaner med alt fra vand, kogler, isterninger mm. Og vi gør børnene bevidste om deres sanser ved at sige "hør, det regner", vandet er koldt, maden er varm.

Kropsudtryk er vigtige i denne alder, hvor sproget ikke er færdigudviklet. Vi arbejder med mimik og synger sange med fagter, der bruges til at blive bevidste om kroppen samt træne at bruge kroppen i kommunikation.

Læringsmiljø 3-6 år:

Der arbejdes både med de vilde ting og de rolige ting, således at kroppen testes af men også mærkes. Vi arbejder med at barnet skal erfare verden med kroppen, fordi gennem kroppen erfares “ hvem er jeg og hvad kan jeg”.

På legepladsen trænes grovmotorikken ved at løbe, klatre i træer og cykle-specielt ned af den stejle bakke. Der gives plads til risikoorienteret leg, således at kroppen kan testes af. Hvor højt kan jeg kravle i det træ? Hvor hurtig kan jeg køre ned af bakken på løbecykel? Barnet er med på gåture i lokalområdet, hvor forskellige legepladser besøges eller en tur på Kildegården, hvor der er andre muligheder for leg og bevægelse.

Finmotorikken trænes i diverse kreative aktiviteter, puslespil mm., men også i det at være selvhjulpne, hvor lynlåse, smørekniv mm. kræver mestring. Specielt i skolegruppen er der fokus på finmotorikken, så barnet føler sig parat til skolestart.

Der arbejdes med børneyoga, meditation og massage, hvor barnet mærker og sanser kroppen. At udfordre, eksperimentere og mærke kroppen kan være en udfordring for barnet, både i det vilde og i det rolige.

Vi taler og synger om kroppen, således at der bliver en sproglig opmærksomhed om kroppen og kobler det til kommunikation og legen i dagligdagen.

Vi understøtter det enkelte barn og skaber fleksible miljøer, så alle har mulighed for bevægelse og sansning, eftersom denne mulighed er vigtig for barnets fysiske og psykiske trivsel.

Vigtigst af alt er, at vi er bevidste om, at de voksnes glæde ved bevægelse og leg motiverer barnet til selv at være deltagende og dermed være med i et aktivt fællesskab.

Natur, udeliv og science

Hyldeblomsten har tidligere være en del af en kommunal skovbørnehave og udeliv er stadig en integreret del af hverdagen. Vores legeplads udfordringer alle sanser. Der er mulighed for at klatre i træer, gemme sig i buske, have både mindre og større fællesskaber.

Udeliv foregår hele året, så der er også mulighed for at følge de forskellige årstider. Vores bålhytte er netop blevet opgraderet med et nyt bålsted, som bruges både til mad, hygge og "hekseafbrænding".

At eksperimentere er en vigtig del af dette læreplanstema. Vi arbejder mod at gøre børnene nysgerrige og undersøgende, så de får mod til at udforske, mod til at fejle, for så at prøve igen på en ny måde. Udeliv i Hyldeblomsten giver plads til at turde udfordre egne grænser i trygge og velkendte rammer blandt kendte børn og voksne. Naturen tilbyder et vildere rum, som kan understøtte læring på flere niveauer.

Personalet præsenterer børnene for den mangfoldige natur der omgiver os selv her i byområdet. Den nærliggende sø, skoven i busafstand, parken på anden side af gaden, det lokale naturcenter med dyr og undervisere. Vi introducerer de mange dimensioner naturen består af. Man kan være fysisk aktiv, man kan fordybe sig i et vandhul, man kan se hvad der sker når bien sidder i en blomst.

Vi taler med børnene om sammenhængen mellem hvordan vi som mennesker påvirker naturen, og hvordan naturen reagerer. At der er et vigtigt samspil mellem os og naturen – bæredygtighed!

I det daglige arbejdes der med en begyndende science tilgang, en undren over de fænomener, som vi møder. Det være sig tordenvejr eller dansende vand på en højttaler. I de små og store fællesskaber beskæftiger vi os med farver, figurer, tal og er opsøgende på ny viden.

Der er fokus på de processer, der foregår i naturen, men samtidig inddrages flere læreplanstemaer. Sproget, som bruges til at identificere fx en lille bille, kroppen som bruges til at mærke fx vejr og vind, løbe eller klatre, de sociale og personlige kompetencer, som gør at børnene kan lære af og med hinanden.

Kultur, æstetik og fællesskab

Læringsmiljøet i Hyldeblomsten er tilrettelagt, så det på bedst mulig måde kan understøtte de værdier vi gennem årene har indarbejdet, samtidig med, at der altid er en respekt og en nysgerrighed på andres værdier og kultur. Det kan bibringe børnene forståelse for andre traditioner, andre religioner og andre måder at være i verden på. Det er vigtigt for os at give børnene en ballast, som gør, at de er åbne for andres kulturer og normer.

Vi arbejder i både de store fællesskaber og i mindre og differentierede grupper, hvor det enkelte barn kan få plads til at eksperimentere med både ind- og udtryk. Her gives mulighed for at afprøve egen skabertrang inden for forskellige kunstarter, se sig selv i relation til andre børn og øve sig i at danne venskaber.

Vi sørger for, at vores forskellige rum er indrettet, så der nogen steder er plads til fysisk udfoldelse og andre steder er mulighed for mere stille aktiviteter. Uderummet er en vigtig medspiller, som giver ekstra plads til de mere vilde eller måske endda farlige lege, hvor hvert barn udfordres på det udviklingstrin de befinder sig. Der er en naturlig progression i hvad barnet i løbet af deres tid i institutionen udfordres med og præsenteres for. I skolegruppen skal der tages mere ansvar fra børnenes side, mens de i vuggestuen mest har travlt med at lære sig selv og deres krop at kende.

Indeklima, støj, hygiejne og stimulerende indretning, er til stadighed en dynamisk proces som vi udfordrer for at skabe mere ro til skabende processer. Gensidig respekt og tolerance er også her afgørende i samspil med børnenes ønsker til børnemiljøet og børneperspektivet. Vi udfordrer børnene til at stifte bekendtskab med forskellige materialer for eksempel ved aktiviteter og forløb hvor vi maler, tegner, synger, spiller musik eller laver teater.

Vi bruger samtidig lokalmiljøet så meget som muligt i ovennævnte processer. Medborgerhuset, Gammelgaard, Kildegården, Hospitalsparken og nærområdet i det hele taget, bliver anvendt til at hente inspiration og oplevelser og til at understøtte/inspirere børnenes trang til kreativ udfoldelse, produceren, konstruktion og afprøvning.

Traditioner og højtider prioriteres i Hyldeblomsten, og også her søger vi at lade børnene deltage i at udtrykke sig og være kreative. For eksempel når de synger for bedsteforældrene ved bedsteforældrearrangementet, når de går Lucia og lanterneoptog ved juletid, eller når de synger "Marken er mejet" ved høstfesten. Vi laver kunst og udstiller i institutionen, vi bager og lader forældrene deltage eller købe kager ved "Bag for en sag". Vi fortæller om juleevangeliet til jul og om Jesus' død til påske. Vi går til

gudstjeneste et par gange om året og taler både før og efter om forskellig tro og om børnenes egne perspektiver og tanker i den forbindelse. Her gives plads til både gode fortællinger og glade julehistorier -og til de sværere historier om døde familiemedlemmer og sorg.

Fællesskaber opstår ofte i samværet omkring aktiviteter eller samtaler. Disse søger vi at understøtte og fastholde så de bliver meningsfulde for både børn, personale og forældre.

Evalueringsskulturr

Dette område er planlagt til at blive behandlet på vores personaleweekend i april 2021